

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՍԲԻՈՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ, ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ԴՐԱՆՑ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ ԱՍԲԻՈՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈԴՈՒԼ	ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ ԵՎ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1510B4/09
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	2 –րդ կուրս, 1-կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	Ուսանողներին ծանոթացնել ընտրական գործընթացի բովանդակությանը, ընտրությունները կարգավորող օրենսդրության հիմնական դրույթներին, ինչպես նաև նպաստել ուսանողների կողմից՝ ընտրությունների բովանդակության, դրանց անցկացման սահմանադրական և միջազգային երաշխիքների, ընտրական գործընթացի փուլերի, ընտրությունների կազմակերպման և անցկացման ընթացակարգերի, ընտրական իրավունքի իրականացման եղանակների ուսումնասիրությանը, դիտորդների, վստահված անձանց, ընտրական հանձնաժողովների դերի բացահատմանը, ընտրական վեճերի լուծման ընթացակարգերի վերլուծությանը:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Սահմանել ընտրական իրավունքի հասկացությունը • Նկարագրել ընտրական իրավունքի ձևերը, ընտրական իրավունքի սկզբունքները, • Բնորոշել ընտրական գործընթացի, ընտրական համակարգի հիմնական տեսակները: <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Քննել ընտրական իրավունքի իրականացման եղանակները, ներկայացնել ընտրությունների անցկացման փուլերը և դրանցից յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները, • Բացահայտել թեկնածուների, վստահված անձանց և դիտորդների իրավական կարգավիճակը, ներկայացնել ընտրական հանձնաժողովների ձևավորման կարգը և լիազորությունները, • Վերլուծել ընտրությունների ամփոփման և ընտրական վեճերի լուծման կարգը, առաջարկներ ներկայացնել ընտրական գործընթացը կարգավորող օրենսդրությունը կատարելագործելու վերաբերյալ: <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ընտրությունների դերին և բովանդակությանը, • Որոշել ընտրական գործընթացի յուրաքանչյուր փուլին համապատասխան ընտրական գործընթացը կարգավորող նորմերը
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 4 • ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ –48 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ -24

	<p>ՄԵՄԻՆԱԲ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ -24</p> <ul style="list-style-type: none"> • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ -4
--	--

ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	Նախնական գիտելիքներ ավագ դպրոցի չափորոշիչներին համապատասխան:
---------------	--

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ	<ul style="list-style-type: none"> • Ուսումնական նյութի բացատրում-լուսաբանում դասախոսության միջոցով: • Քարտեզների դիտարկում և պատրաստում: • Սկզբնաղբյուրների և արխիվային նյութերի ներկայացում: <p>ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գործնական աշխատանքի կատարում: • Իրավիճակների և արդյունքների վերլուծում: • Անհատական և խմբային, ինքնուրույն և համագործակցային աշխատանքների կատարում:
---	---

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	<ul style="list-style-type: none"> • Օբյեկտիվ ընտրական իրավունքը ՀՀ-ում • Ընտրական իրավունքի սկզբունքները ըստ ՀԽՍՀ 1922թ. Սահմանադրության • Ընտրական իրավունքի հիմունքները ըստ ՀԽՍՀ 1937թ. Սահմանադրության • Ընտրական իրավունքի հիմունքները ըստ ՀԽՍՀ 1978 Սահմանադրության • Ընտրական իրավունքի և ընտրական համակարգի հասկացությունը և հարաբերակցությունը • Ընտրություններին ՀՀ քաղաքացիների մասնակցության սկզբունքները • Ընտրական գործընթացի փուլերը • Ընտրություններ նշանակելը • Ընտրողների ցուցակներ, ընտրատարածքներ, ընտրական տեղամասեր և տեղամասային կենտրոններ կազմելը • Ընտրական հանձնաժողովներ • Ընտրական հանձնաժողովների անդամների կարգավիճակը • Թեկնածուների առաջադրումը, գրանցումը և իրավական վիճակը • Նախընտրական քարոզչություն • Ընտրությունների ֆինանսավորումը • Քվեարկության կազմակերպումը և անցկացումը • Քվեարկության արդյունքները որոշելու և դրանք հրապարակելու կարգը • Պատասխանատվությունը քաղաքացիների ընտրական իրավունքի խախտման համար • Երևան քաղաքի ավագանու ընտրություններ • ՀՀ Նախագահի իրավական կարգավիճակը • ՀՀ Նախագահի ընտրության և լիազորության դադարեցման կարգը • ՀՀ Նախագահի լիազորությունները • ՀՀ Նախագահի ակտերը և աշխատակազմը • ԱԺ-ը ՀՀ պառլամենտն է, ներկայացուցչական և օրենսդրական մարմինը <p>ԱԺ կազմակերպման կարգը և կառուցվածքը</p>
-----------------------------------	---

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
ՀԻՄՆԱԿԱՆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ՀՀ Ընտրական օրենսգիրք, /ընդունվել է 26.05.2011թ/ 2. Գ.Մուրադյան, Հ.Թովմասյան, «Ընտրական վեճերը Հայաստանի Հանրապետությունում», Գիտագործնական ձեռնարկ, Երևան,

	<p>2007թ</p> <p>3. «Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության մեկնաբանություններ». /ընդհանուր խմբագրություն՝ Գ.Հարությունյանի և Ա.Վաղարշյանի/. Երևան, 2010</p> <p>4. «Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրական իրավունք», պատ. խմբ. Ն.Ա.Այվազյան, Երևանի համալսարանի հրատարակչություն, Երևան, 2012</p>
--	---

<p>ԼՐԱՅՈՒՑԻՉ</p>	<p>1. Հ.Թովմասյան, Վ.Պողոսյան, Ա.Ավետիսյան «Ընտրական օրենսդրության և ընտրական վարչարարության մասին». Երևան, 2007թ.</p> <p>2. Եվրոպայի Խորհրդի Վենետիկի Հանձնաժողովի փորձագիտական եզրակացությունը ՀՀ ընտրական օրենսգրքի և դրա փոփոխությունների մասին</p> <p>3. Маклаков В.В. Конституционное право зарубежных стран. Общая часть. М., 2006.</p> <p>4. Маклаков В.В. Сравнительное избирательное право. Учебное пособие. НОРМА, 2003 г.</p> <p>5. Лафитский Д.В., Касаткина Н.М. “Современные избирательные системы”. М., 2006 г.</p> <p>1.</p>
------------------	---

<p>ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ</p>	<p>Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններ 1 –ը գրավոր ստուգողական աշխատանք 100 առավելագույն միավոր աժեքով: հարցատոմսերը պարունակում են 3 հարց, մեկը 40՝, մյուսները 30-ական միավոր: 2-րդը անհատական աշխատանք: Ամփոփիչ քննությունը բանավոր է, 100 առավելագույն միավոր աժեքով: Հարցատոմսերը պարունակում են 3 հարց, մեկը 40՝, մյուսները 30-ական միավոր:</p>
---	---

<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ</p>	<p>1. Բաղադրիչ 1-10% (հաճախումներ)</p> <p>2. Բաղադրիչ 2-20% (ընթացիկ ստուգում 1-ին)</p> <p>3. Բաղադրիչ 3-20% (ընթացիկ ստուգում 2-րդ)</p> <p>4. Բաղադրիչ 4-40% (ամփոփիչ ստուգում)</p> <p>5. Բաղադրիչ 5-10% (ընթացիկ ակտիվություն)</p>
--	--

<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ</p>	<p>Գնահատման թվային միավորը</p>	<p>Տառային գնահատական</p>	<p>Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը</p>
	96-100	A+	5+
	91-95	A	5
	86-90	A-	5-
	81-85	B+	4+
	76-80	B	4
	71-75	B-	4-
	66-70	C+	3+
	61-65	C	3
	40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2	

Ուսանողի ծանրաբեռնվածության աշխատաժամանակը կրեդիտ/կրեդիտ ժամ – 4/ 120

Հ/Հ	Թեմա	Ուսուցման կազմակերպման ձևերը					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատա- ժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատա- ժամանակը
		դ.	ս.	գ.	լ.	Ուս .պր .		
1.	Օբյեկտիվ ընտրական իրավունքը ՀՀ-ում	2					2	4
2.	Ընտրական իրավունքի սկզբունքները ըստ ՀԽՍՀ 1922թ. Սահմանադրության	2					2	4
3.	Ընտրական իրավունքի հիմունքները ըստ ՀԽՍՀ 1937թ. Սահմանադրության		2				2	4
4.	Ընտրական իրավունքի հիմունքները ըստ ՀԽՍՀ 1978 Սահմանադրության	2					2	4
5.	Ընտրական իրավունքի և ընտրական համակարգի հասկացությունը և հարաբերակցությունը		2				2	4
6.	Ընտրություններին ՀՀ քաղաքացիների մասնակցության սկզբունքները	2					2	4
7.	Ընտրական գործընթացի փուլերը		2				3	5
8.	Ընտրություններ նշանակելը	2					2	4
9.	Ընտրողների ցուցակներ, ընտրատարածքներ, ընտրական տեղամասեր և տեղամասային կենտրոններ կազմելը		2				3	5
10.	Ընտրական հանձնաժողովներ	2					2	4
11.	Ընտրական հանձնաժողովների անդամների կարգավիճակը		2				3	5
12.	Թեկնածուների առաջադրումը, գրանցումը և իրավական վիճակը	2					2	4
13.	Նախընտրական քարոզչություն		2				3	5
14.	Ընտրությունների ֆինանսավորումը		2				3	5
15.	Քվեարկության կազմակերպումը և անցկացումը	2					2	4
16.	Քվեարկության արդյունքները որոշելու և դրանք հրապարակելու կարգը		2				3	5
17.	Պատասխանատվությունը քաղաքացիների ընտրական իրավունքի խախտման համար		2				3	5
18.	Երևան քաղաքի ավագանու	2					2	4

	ընտրություններ							
19	ՀՀ Նախագահի իրավական կարգավիճակը	2					2	4
20	ՀՀ Նախագահի ընտրության և լիազորության դադարեցման կարգը	2					2	4
21	ՀՀ Նախագահի լիազորությունները		2				3	5
22	ՀՀ Նախագահի ակտերը և աշխատակազմը		2				3	5
23	ԱԺ-ը ՀՀ պառլամենտն է, ներկայացուցչական և օրենսդրական մարմինը	2					3	5
24	ԱԺ կազմակերպման կարգը և կառուցվածքը		2				3	5
25	1 ընթացիկ ստուգում						4	4
26	2 ընթացիկ ստուգում						4	4
27	Անփոփոխ ստուգում						5	5
28	Ընդամենը	24	24				72	120